

Jaarverslag 2017
Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw

Leergeld

Alle kinderen
mogen meedoen!

cultuur onderwijs
welzijn sport

Want nu meedoen is straks meetellen!

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Wat doet Leergeld?	3
<i>Kinderen aan de zijlijn</i>	3
<i>Missie</i>	3
<i>De werkwijze van Leergeld: de Leergeld formule</i>	4
3 De Leergeld vereniging	5
<i>De Leergeld organisatie</i>	5
<i>De ambities van de Leergeld vereniging</i>	5
4 Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw	6
4.1. <i>Achtergrond</i>	6
4.2. <i>Doelgroep en werkgebied</i>	6
4.3. <i>Hoofddoelstelling</i>	8
4.4. <i>Strategische doelen</i>	8
4.4.1. <i>Directe hulpverlening aan kinderen</i>	8
4.4.2. <i>Doorverwijzing naar en samenwerking met andere instanties/organisaties</i>	8
4.4.3. <i>Signalering van problemen richting de lokale gemeente(n) en richting de Leergeld Vereniging</i>	8
4.5. <i>Instrumentele doelen</i>	8
4.5.1. <i>Het genereren van lokale inkomsten</i>	8
4.5.2. <i>Bevordering van de lokale naamsbekendheid</i>	9
4.5.3. <i>Versterking van de interne organisatie</i>	9
4.5.4. <i>Uitwisseling van <i>good practices</i> met andere Leergeld stichtingen</i>	9
4.6. <i>De organisatie</i>	9
4.7. <i>Het dekkingsplan</i>	9

1 Inleiding

Steeds meer kinderen in Nederland kunnen om financiële redenen niet meedoen aan activiteiten die voor hun leeftijdsgenootjes heel normaal zijn. Zij staan vaak letterlijk aan de zijlijn. Leergeld wil deze kinderen mee laten doen! Via de lokale Leergeld stichtingen in Nederland biedt zij deze kinderen kansen om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten. Leergeld biedt hen hiermee een springplank, waardoor zij opbloeien, kennis en vaardigheden ontwikkelen en eigenwaarde krijgen.

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van de Stichting Leergeld Leudal -Maasgouw.

De stichting is in 2015 opgericht en daarmee nog een vrij jonge organisatie. In 2016 was de stichting echt operationeel, zijn intermediairs geselecteerd en getraind. In 2017 hebben we vooral gewerkt aan naamsbekendheid, professionalisering van de organisatie en het bouwen van een netwerk met samenwerkingspartners en zijn we een promotie gestart om zoveel mogelijk kinderen en gezinnen te bereiken.

Het jaarverslag 2017 is een weerslag/ resultaatbeschrijving van onze beleidsvoornemens 2017-2018. Omdat het ons eerste jaarverslag is, wordt allereerst beschreven wat Leergeld doet en hoe zij dat doet. Daarna wordt beschreven hoe de Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw is georganiseerd en wat haar ambities en plannen waren en wat hiervan is gerealiseerd.

2 Wat doet Leergeld

Kinderen aan de zijlijn

Op dit moment leven in Nederland in gezinnen met lage inkomens ongeveer 387.000 kinderen in een situatie waarin er dagelijkse spanning is over het al dan niet kunnen voorzien in de eerste levensbehoeften. Voor deze kinderen bestaat er een reëel risico op sociale uitsluiting, omdat ze om financiële redenen niet of onvoldoende kunnen deelnemen aan activiteiten op school en in het sociaal-maatschappelijke leven. Zij staan vaak letterlijk aan de zijlijn.

"Meedoen" op school en in de vrije tijd van de kinderen is om financiële redenen vaak onmogelijk. Hierdoor krijgen deze kinderen niet de mogelijkheid om zich volledig te ontwikkelen. Kinderen, die opgroeien in dit soort situaties, hebben vaker last van gezondheidsproblemen en gevoelens van eenzaamheid, behalen lagere onderwijsprestaties en hebben meer kans om later zelf opnieuw in een armoedesituatie terecht te komen, of in de criminaliteit.

Investeren in de meest kwetsbare groepen kinderen en zorgen dat ze al van jongs af aan mee kunnen draaien in de maatschappij, is van groot belang voor de ontwikkeling van een land. Niet investeren in de meest kwetsbare groep kinderen heeft namelijk niet alleen verstrekking gevolgen voor deze kinderen, maar ook voor de maatschappij als geheel.

De huidige bestaande voorzieningen van gemeenten en particuliere organisaties zijn niet toereikend om al deze kinderen te helpen. Leergeld wil hierop inspringen door op een duurzame manier te investeren in de participatie van deze kinderen, die zonder extra steun aan de zijlijn van de samenleving terecht dreigen te komen. Zo ook in de gemeenten Maasgouw en Leudal.

Missie

Leergeld Leudal-Maasgouw heeft als missie het voorkomen van sociale uitsluiting van kinderen uit gezinnen met minimale financiële middelen. Leergeld biedt kansen aan kinderen in de leeftijd van 4

tot 18 jaar om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten. Hierdoor kunnen ook deze kinderen hun sociale vaardigheden en kennis zo optimaal mogelijk ontwikkelen en later als volwassenen volwaardig participeren in de samenleving. Door deze kinderen niet buiten te sluiten, wordt voorkomen dat de maatschappij er later duur “leergeld” voor gaat betalen. De lange termijn ambitie van Leergeld is dat alle kinderen kunnen meedoen. Het motto van Leergeld is: **“Alle kinderen mogen meedoen, want nu meedoen is straks meetellen”**.

De werkwijze van Leergeld: de Leergeld formule

Om kinderen weer mee te laten doen met hun leeftijdsgenootjes, past Leergeld een bijzondere werkwijze toe: de Leergeld formule. De Leergeld formule vormt een wezenlijk onderdeel van onze manier van werken en bestaat uit een aantal stappen:

- **Stap 1: Huisbezoek en inventarisatie:** Gezinnen die Leergeld om hulp vragen, worden thuis bezocht door goed opgeleide en goed geïnformeerde intermediairs. Tijdens een persoonlijk gesprek wordt de hulpbehoefte geïnventariseerd en vindt toetsing plaats van de inkomens- en (eventuele) schuldensituatie.
- **Stap 2: Bemiddeling:** Met ouders of verzorgers wordt besproken wat de mogelijkheden zijn op basis van bestaande/voorliggende voorzieningen van anderen, zoals gemeenten of andere instanties/organisaties. Leergeld kan vervolgens ondersteuning bieden bij het aanvragen van deze voorzieningen.
- **Stap 3: Financieel vangnet:** Wanneer er geen voorzieningen zijn waar voor het betreffende kind een beroep op gedaan kan worden, of wanneer deze voorzieningen niet toereikend zijn, kan aanvullende hulp geboden worden in de vorm van giften in natura of vergoeding van kosten aan clubs en scholen. Criterium hierbij is altijd dat de aanvullende hulp bijdraagt aan de doelstelling van Leergeld: het voorkomen van sociale uitsluiting via het bevorderen van “meedoen”.
- **Stap 4: Follow-up en nazorg:** Na afhandeling van de aanvragen die bij Leergeld binnenkomen, blijft het contact met de betreffende gezinnen doorgaans bestaan. Afhankelijk van de situatie varieert dit van een telefoontje tot een nieuw huisbezoek.

De Leergeld formule werkt! Leergeld bereikt hiermee ook gezinnen in armoede die veelal onbereikbaar lijken voor de overheidsinstanties. Er zijn verschillende factoren die hierbij een rol spelen:

- **Leergeld is laagdrempelig:** Ieder kan een aanvraag indienen, elke aanvraag wordt onderzocht.
- **Leergeld heeft persoonlijk contact met het gezin:** Kenmerkend voor de Leergeld formule is het huisbezoek door de intermediair. Een aanvraag is voor Leergeld niet slechts een bureaucratische handeling. De aanvragen worden getoetst op duidelijke criteria, maar door het persoonlijk contact tussen de intermediair en de aanvrager worden de noden en de mogelijkheden beter in kaart gebracht. Door het huisbezoek leert de intermediair het gezin van dichtbij kennen en gaat “naast de ouder(s) van de kinderen staan”. Er wordt een beroep gedaan op de eigen kracht. Het inzicht in de kansen en mogelijke keuzes van de ouder(s) ten aanzien van de ontplooiing van het kind wordt vergroot.
- **Leergeld is de brug tussen kind en bestaande (lokale) voorzieningen:** Hulp bestaat allereerst uit advies met betrekking tot de eventuele bestaande/voorliggende voorzieningen van gemeenten of andere instanties/organisaties.
- **Leergeld is een laatste materieel vangnet:** Pas wanneer bestaande voorzieningen geen mogelijkheid bieden, steunt zij het kind met eigen financiële middelen of hulp in natura.

- **Leergeld werkt zeer lokaal en is lokaal sterk ingebed:** De lokale Leergeld stichting werkt samen met vele lokale partijen (gemeenten, service-clubs, onderwijs instellingen, maatschappelijke instellingen, verenigingen, bedrijfsleven, andere fondsen etc.) en lokale vrijwilligers zorgen middels lokale samenwerking en fondsenwerving voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de minder bedeelde kinderen in de lokale gemeenschap. Leergeld hecht veel waarde aan deze *local-for-local* aanpak. Door deze aanpak is Leergeld sterk verankerd in de lokale gemeenschap, weet zij gezinnen en kinderen te bereiken die via andere instanties vaak onbereikbaar blijven en heeft de lokale Leergeld stichting de mogelijkheid bij haar hulpverlening maatwerk te bieden. Daarnaast leidt de kleine afstand tussen gever en ontvanger tot grote betrokkenheid: lokaal sponsorgeld wordt lokaal besteed. Hulpverleners zijn vrijwilligers en vaak ervaringsdeskundigen afkomstig uit de doelgroep zelf en zijn bekend met de beschikbare gemeentelijke voorzieningen.
- **Leergeld werkt heel nauw samen met het onderwijs:** De lokale Leergeld stichtingen werken nauw samen met scholen, wat cruciaal is bij het bereiken van de beoogde kinderen.
- **Leergeld werkt snel:** Vanwege de korte lijnen tussen aanvragende ouder(s) en de lokale Leergeld stichtingen en de efficiënte Leergeld werkwijze kan de afhandeling van aanvragen plaatsvinden binnen een periode van gemiddeld 2 tot 6 weken.
- **Leergeld heeft een signaalfunctie:** Leergeld signaleert knelpunten met betrekking tot tekortschietende voorzieningen of wetgeving en koppelt deze terug richting overheden en andere betrokken organisaties.

3 Vereniging Leergeld Nederland

De Leergeld organisatie

Leergeld is een vrijwilligersorganisatie, die haar hulpverlening met autonome stichtingen lokaal heeft georganiseerd. Inmiddels zijn voor de hulpverlening in Nederland meer dan 100 lokale Leergeld stichtingen actief in 260 van de 380 gemeenten. De lokale Leergeld stichtingen werken met een grote lokale betrokkenheid via hun *local-for-local* aanpak. De lokale stichtingen werken geheel met vrijwilligers volgens dezelfde *Leergeld formule* en zijn allen op vrijwel dezelfde manier georganiseerd:

- het lokale bestuur leidt de Leergeld stichting en zorgt voor lokale fondsenwerving en PR;
- een coördinator leidt de dagelijkse operatie en de werkzaamheden van de intermediairs;
- de intermediairs bezoeken de gezinnen, kennen de voorliggende voorzieningen en begeleiden het gezin bij de hulpvraag.

De ruim 100 lokale Leergeld stichtingen verrichten de daadwerkelijke hulpverlening aan de kinderen. Zij zijn verenigd in de Vereniging van Stichtingen Leergeld in Nederland, kortweg Leergeld Nederland genoemd. Leergeld Nederland heeft in Den Bosch een klein landelijk bureau, dat de lokale Leergeld stichtingen ondersteunt via haar landelijke activiteiten.

De ambities van de Leergeld vereniging is ook de ambitie van Stichting leergeld Leudal-Maasgouw

Op basis van haar lange termijn ambitie en een aantal belangrijke externe en interne ontwikkelingen, heeft de Leergeld Vereniging voor de periode een lange termijn strategie geformuleerd die haar dichter bij haar lange termijn ambitie moet brengen dat alle kinderen kunnen meedoen, onder de naam: **Alle kinderen mogen meedoen: volle kracht vooruit!** Dit plan is beschikbaar op de website www.leergeld.nl.

Strategische hoofddoelstelling hiervan is dat Leergeld in de periode 2012-2016 jaarlijks 15% meer kinderen wil laten meedoen, zodat in 2016 uiteindelijk minstens 70.000 kinderen meedoen.

Leergeld Nederland werkt samen met de lokale Leergeld stichtingen aan de realisatie van dit doel. Op dit moment zijn er meer dan 100 lokale Leergeld stichtingen actief, die met name verantwoordelijk zijn voor de directe hulpverlening aan de kinderen. Leergeld Nederland is verantwoordelijk voor de ondersteuning van het werk van de lokale Leergeld stichtingen via haar landelijke activiteiten:

- Uitbreiding van de directe hulpverlening
- Versterking van de signalerings- en beleidsbeïnvloedingsfunctie
- Intensivering van de samenwerking met andere organisaties
- Groei en diversificatie van de inkomsten
- Bevordering van de landelijke naamsbekendheid
- Verdere professionalisering van de organisatie
- Bevordering van de synergie binnen de organisatie

4 Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw

4.1. Achtergrond

In 2014 besloten de gemeenten Leudal en Maasgouw om gemeentetaken op het gebied van armoedebestrijding over te dragen aan een op te richten Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw. Met betrekking tot de doelgroep kinderen en jongeren was de verwachting dat een dergelijke stichting laagdrempeliger is dan een “gemeenteloket” en zodoende een groter bereik zal hebben. Vanuit beide gemeentebesturen zijn enkele bestuursleden aangezocht die, met ambtelijke ondersteuning, de feitelijke oprichting van Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw hebben voorbereid en gerealiseerd:

- Oproep in lokale media voor vrijwilligers
- 28 april 2015 Oprichting Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw
- 28 april 2015 Informatieavond vrijwilligers
- 29 april 2015 Inschrijving Kamer van Koophandel onder nummer 632.057.26
- Mei 2015 benoeming twee coördinatoren
- 1 Juni 2015 Aanvraag formele aansluiting bij Stichting Leergeld Nederland
- 1-8 Juni 2015 benoeming intermediairs
- 8 juni 2015 is Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw operationeel.
- Juni-december 2015 Opleiding vrijwilligers
- Najaar 2016 lancering website
- Maart 2017 bestuursuitbreiding en aftreden secretaris, installeren nieuwe secretaris
- April 2017 Promotieplan 2017-2018
- Augustus 2017 overleg kindpakket Stichtingen Leergeld in de MER gemeenten (Maasgouw-Echt/Susteren-Roerdalen).
- September tot en met december 2017: uitvoering promotieplan

4.2. Doelgroep en werkgebied

Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw richt zich op kinderen uit gezinnen met minimale financiële middelen in de gemeente(n) Leudal en Maasgouw. Waarbij 120% van de bijstand de norm is.

Tabel 1: Geprognoseerde aantallen kinderen 4 t/m 17 jaar

jaar	2015	2016	2017	2018

Aantal kind. 4 t/m 17 jaar	826	873	923	976
----------------------------	-----	-----	-----	-----

Bereiken van de doelgroep

Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw is opgericht op 28 april 2015. In juni/juli van dat jaar was de stichting operationeel en vanaf 2 augustus vonden verstrekkingen plaats.

In de maanden augustus tot en met december zijn er aan 97 kinderen verstrekkingen gedaan. Dat zijn er bijna 20 per maand. In relatie tot de omvang van de doelgroep in 2015 is dat bijna 12% van het totaal. In vijf maanden tijd is dit geen slecht resultaat. In 2016 zijn in totaal aan 197 kinderen verstrekkingen gedaan. Het gemiddelde bedrag per kind was ongeveer € 233,00. Het aantal kinderen in 2016 is 23% van de totale geprognosticeerde doelgroep van beide gemeente tezamen. Dit is minder dan de ambitie die Leergeld Leudal-Maasgouw voor 2016 in haar beleidsplan heeft uitgesproken (40%) en ook minder dan bij een voortgezette trend uit 2015 (28%).

Tabel 2: Ambitie stichting

	2015	2016	2017	2018
Prognose feitelijk bereik op basis van actuele cijfers	12%	23%	17%	17%
Bijgestelde ambitie Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw	12% (=97kk)	23% (=197kk)	40% (=369kk)	40% (=390kk)

Tabel 3: uitgaven 2015-2018

	2015 (feitelijk)	2016 (feitelijk)	2017	2018
Projectkosten*	€ 17.515,10	€ 48.751,00	€ 83.000,00	€ 88.000,00
personeelskosten				
huisvesting				
telefoonkosten	€ 88,00	€ 168,00	€ 170,00	€ 170,00
kantoorbenodigdheden	€ -	€ 21,00	€ 100,00	€ 100,00
Kopieën/drukwerk***	€ 15,00		€ 1500,00	€ 1000,00
social media***			€ 500,00	€ 300,00
hosting			€ 75,00	€ 75,00
contributie		€ 615,00	€ 620,00	€ 620,00
Verzekeringen**	€ 0,00		€ 0,00	
Organisatiekosten		€ 95,00	€ 600,00	€ 100,00
bankkosten	€ 57,30	€ 127,00	€ 135,00	€ 150,00
Vergoedingen reiskosten***	€ 180,82	€ 72,00	€ 200,00	€ 350,00
notariskosten	€ 249,87			
Kamer van Koophandel	€ 50,00			
Scholing en binding	€ 165,65	€ 552,00	€ 600,00	€ 700,00
Representatie	€ 69,90	€ 96,00	€ 00,00	€ 50,00
Totaal	€ 18.391,64	€ 50.497,00	€ 87.500,00	€ 91.615,00

* voor 2016, 2017 en 2018 resp. 23%, 40% en 40% x aantallen tabel 2 x € 225,00 (€ 225,00 is de gemiddelde verstrekking per kind over 2015 en 2016).

** Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw is verzekerd via de vrijwilligerspolis van de gemeente Maasgouw.

*** Deze posten vallen in 2017 en 2018 hoger uit i.v.m. promotieactiviteiten.

4.3. Hoofddoelstelling

Hoofddoelstelling van Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw is om zoveel mogelijk kinderen uit gezinnen met minimale financiële middelen in de gemeente(n) Leudal en Maasgouw te laten meedoen aan activiteiten op het vlak van onderwijs, sport, cultuur of welzijn.

Streefgetallen voor de Leergeld Leudal-Maasgouw werden bij de start gesteld op:

Jaar 1 30 %

Jaar 2 50 %

Jaar 3 60 %

In werkelijkheid bleek dat streven te ambitieus (zie tabel 2).

4.4. Strategische doelen

Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw wil haar hoofddoelstelling bereiken door zich te richten op een drietal strategische subdoelen: directe hulpverlening aan kinderen, doorverwijzing naar en samenwerking met andere instanties/organisaties, en signalering van problemen richting de lokale gemeente(n) en richting de Leergeld Vereniging.

4.4.1. Directe hulpverlening aan kinderen

De kinderen worden na goedkeuring van de aanvraag geholpen met een bijvoorbeeld een fiets, computer en/of lidmaatschap & kleding van een sport vereniging.

4.4.2. Doorverwijzing naar en samenwerking met andere instanties/organisaties

Na opleiding van bestuur en vrijwilligers worden doorverwijzingen naar en samenwerking met andere instanties en organisaties zoals Jeugdportsfonds, Jeugdcultuurfonds, Stichting Jarige Job en Stichting Kinderhulp ingezet.

4.4.3. Signalering van problemen richting de lokale gemeente(n) en richting de Leergeld Vereniging

Halfjaarlijks vindt er een evaluatie plaats tussen bestuur, coördinatoren en intermediairs. Mede aan de hand hiervan stelt het bestuur adviezen op aan de beide gemeenten.

4.5 Instrumentele doelen

Naast de strategische doelen die direct gericht zijn op de doelgroep, zijn een viertal instrumentele doelen te onderscheiden welke voorwaardelijk zijn voor het behalen van de strategische doelen en daarmee de interne prioriteiten van Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw voor de komende jaren aangeven. Het gaat daarbij om: het genereren van lokale inkomsten, bevordering van de lokale naamsbekendheid, versterking van de interne organisatie en uitwisseling van *good practices* met andere Leergeld stichtingen.

4.5.1. Het genereren van lokale inkomsten

Met de bijdrage vanuit beide gemeenten wordt een groot deel van de onkosten gedekt. Volgens afspraak vullen beide gemeenten naar behoefte het werkkapitaal van de stichting aan. Via Leergeld Limburg wordt een subsidie van de Provincie Limburg verdeeld onder de lokale Stichtingen die in de provincie actief zijn. Tevens ontvangen we als Stichting op incidentele basis ondersteuning vanuit het lokale bedrijfsleven.

4.5.2. Bevordering van de lokale naamsbekendheid

Actief worden scholen, instellingen geïnformeerd en voorzien van flyers en introductiebrief. Regelmatig worden nieuwe berichten geplaatst op de website, facebook en in lokale gratis weekbladen. Voor het komende jaar is een promotieplan opgesteld om onze doelgroep te informeren en beter te bereiken.

4.5.3. Versterken interne organisatie

De organisatie en het werken van Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw vindt plaats conform het format van Stichting Leergeld Nederland. Het bestuur van de Stichting stelt jaarlijks een werkplan op in overleg met coördinatoren en intermediairs.

4.5.4. Uitwisseling van *good practices* met andere Leergeld stichtingen

Binnen Limburg is er regelmatig overleg met besturen van de diverse actieve Stichtingen Leergeld.

4.6. De organisatie

De Stichting bestaat uit; leden van het bestuur, de coördinatoren en intermediairs, aangevuld met een vrijwilliger voor PR en communicatie. Zij genieten geen beloning voor hun werkzaamheden, wel hebben zij recht op een vergoeding van de door hen in de uitoefening van de functie gemaakte kosten.

4.7. Dekkingsplan

Op basis van de omvang van de doelgroep binnen het werkgebied van Stichting Leergeld Leudal-Maasgouw (4.2) in relatie tot de ambitie van de stichting is de omvang van de benodigde financiële middelen te berekenen. Uitgangspunt daarbij is een maximale bijdrage per kind van maximaal €250,- per jaar. In 2016 was dit effectief €166,-. De realisatie van de meerjarenbegroting 2017-2018 is afhankelijk van bewegingen in de omvang van de doelgroep en het werkelijke aantal kinderen dat de stichting weet te bereiken.

Het aantal kinderen dat in 2016 werd bereikt was lager dan de ambitie voor dat jaar: 196 unieke kinderen. Het streven voor 2017 en volgende jaren is om in lijn te zitten met de bijgestelde ambitie van de stichting (zie tabel 2). Dat betekent voor 2018 dat we ongeveer 390 kinderen willen bereiken (40%).